



ONICI NIEUWSBRIEF



Jaargang 2

Najaar 2004



WELKOM

Het tweede werkjaar van ONICI zit er praktisch op en nog steeds vinden nieuwe mensen en organisaties de weg naar ONICI. De aanwezigheid van ONICI op de WereldDovenDag heeft aangetoond dat er binnen de dovenorganisaties in Vlaanderen en Nederland nog veel behoefte is aan informatie over cochleaire implantatie. Vele dove volwassenen zaten duidelijk nog met een verkeerd beeld van cochleaire implantatie. Want informatie en research op vlak van CI die ouder is dan 2-3 jaar klopt meestal vandaag de dag niet meer

Het is dus belangrijk dat je over de laatste informatie kunt beschikken. ONICI probeert je alleszins hierbij helpen.

Ik hoop dan ook dat deze ONICI-Nieuwsbrief opnieuw in de smaak zal vallen door de verscheidenheid aan informatie over cochleaire implantatie. Deze vierde Nieuwsbrief is alleszins weer uitgebreider geworden: er zijn meer artikels in opgenomen en ook informatie van de Franse firma MXM is voortaan in de Nieuwsbrief te lezen. Wij gaan dit keer in eerste instantie wat dieper in op de situatie in Nederland en op de toenemende aandacht voor CI in de Dovengemeenschap. Daarnaast geven we wat uitgebreider informatie door over enkele boeiende presentaties op een studiedag over 20 jaar CI in België en over de presentatie van Patricia Spencer gehouden in Brussel. Ook in deze nieuwsbrief een aanbeveling tot deelname aan twee studiedagen: de studiedag van ONICI van 10 maart 2005 en de pre-congressen van ICED2005.

Tot slot zijn we ook erg verheugd dat wij jullie niet alleen op de hoogte kunnen brengen van de laatste ontwikkelingen van het ADVANCED BIONICS, COCHLEAR- en het MED-EL-implantaat, maar ook van de nieuwigheden van het Franse MXM-systeem..

Ik hoop dat jullie weer heel wat interessante informatie in deze "ONICI-NIEUWSBRIEF" zullen vinden en wens jullie dan ook veel leesgenot en natuurlijk ook een Zalig Kerstmis en een Gelukkig Nieuwjaar.

Leo De Raeve

NEDERLAND LOOPT ACHTER.

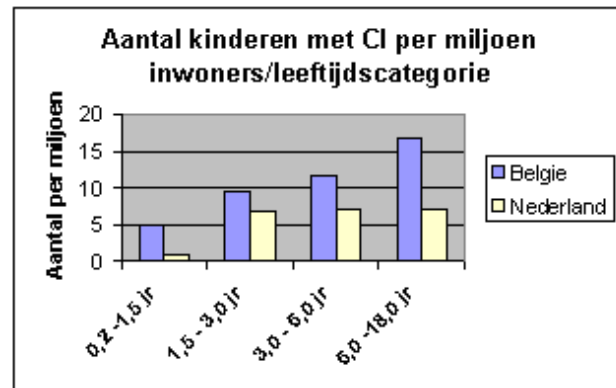
Dit was de titel van een artikel in het Nederlandse tijdschrift 'Horen' van mei/juni 2004. Ruud van Hardeveld, van de Commissie Cochleaire Implantatie van de NVVS, publiceerde een aantal cijfers, die verzameld werden door EURO-CIU, de Europese koepelorganisatie van landelijke CI-organisaties. Uit onderstaande tabel 1, blijkt duidelijk dat Nederland van deze 12 Europese landen, zowel voor kinderen als voor volwassenen slechts op de 8^{ste} plaats komt op vlak aantal cochleaire implantaties per miljoen inwoners.

	Inwoners		Implantaties		per miljoen inwoners		Rangnr		Rangnr kind.
	Totaal	Volw.	Totaal	Kind.	Totaal	Volw.	Kind.		
Oostenrijk	8,1	1150	805	345	142,0	1	99,5	42,6	3
Duitsland	84,0	7845	4150	3695	93,4	2	49,4	44,0	2
Zweden	8,9	810	500	310	91,0	3	56,2	34,8	6
Spanje	40,4	3250	1315	1935	80,4	4	32,5	47,9	1
Luxemburg	0,4	28	14	14	70,0	5	35,0	35,0	4
Engeland	60,1	4100	2000	2100	68,2	6	33,3	34,9	5
Denemarken	5,4	352	173	179	65,2	7	32,0	33,1	7
Nederland	16,1	1034	625	409	64,2	8	38,8	25,4	8
Frankrijk	60,0	3450	2070	1380	57,5	9	34,5	23,0	10
Finland	5,2	280	150	130	53,8	10	28,8	25,0	9
Tsjechië	10,3	244	63	181	23,8	11	6,1	17,6	11
Turkije	65,3	795	390	405	12,2	12	6,5	6,75	12

Een bevestiging van deze cijfers vinden we in een artikel van audioloog Jan Brokx, in de Nieuwsbrief van het CI-kinderteam Maastricht-Hoensbroek. Hij stelt vast dat: "alhoewel Nederland in den beginnen een voortrekkersrol heeft gespeeld op vlak van Cochleaire Implantatie, het deze rol niet heeft kunnen vasthouden". Procentueel gezien zijn op dit ogenblik in België (42/milj. inwoners) bijna dubbel zoveel kinderen geïmplanteerd dan in Nederland (23/milj.inwoners)

Tabel 1: Uit: Tijdschrift Horen, mei/juni 2004, p.33

Deze verschillen worden nog duidelijker als we gaan kijken naar de leeftijd waarop kinderen een cochleaire inplant krijgen. In Nederland worden heel weinig kinderen voor 18 maanden al geïmplanteerd (zie grafiek 1). Het feit dat de gehoorscreening van alle pasgeboren in Vlaanderen al in 1998 is gestart, heeft hier natuurlijk ook veel mee te maken. Tevens moeten we hierbij opmerken dat dit cijfers zijn van 2003 en dat wij op dit vlak in Nederland wel al een verschuiving vaststellen in 2004, maar toch....



Grafiek 1: Uit: Nieuwsbrief, CI-kinderteam Maastricht-Hoensbroek, juni 2004, p.2

BRITISCH COCHLEAR IMPLANT GROUP (BCIG) PUBLICCEERT HANDLEIDINGEN VOOR CI-PATIËNTEN EN VOOR SPRAAK- EN TAALTHERAPEUTEN

De "British Cochlear Implant Group" heeft twee praktische informatiebundels samengesteld. Eén richt zich tot de CI-gebruiker en handelt over "richtlijnen voor veilig CI-gebruik" (b.v. tijdens reizen, sporten of bij een oorontsteking). Deze brochure is te downloaden via de website <http://www.bcig.org/images/pdfs/safetyguide.pdf>. De tweede brochure omvat richtlijnen voor spraak- en taaltherapeuten die met CI-patiënten werken. Deze brochure is te downloaden via de website <http://www.bcig.org/images/pdfs/icsltguidelines.pdf>.

FEVLADO (FEDERATIE VAN VLAAMSE DOVENORGANISATIES) GEEFT EEN THEMANUMMER UIT OVER COCHLEAIRE IMPLANTATIE.

Om de twee maanden verschijnt het tijdschrift “Dovennieuws”, het tijdschrift van de Federatie van Vlaamse DovenOrganisaties. Het nummer van september/oktober 2004 (jaargang 80, nr.5) was een themanummer over “Cochleaire Implantatie”. Op het eerste zicht lijkt dit erg normaal, maar als je een beetje de geschiedenis van Cochleaire Implantatie hebt meegemaakt, dan is dit bijna een unicum. Want “Cochleaire Implantatie” en de “Dovengemeenschap” waren (en zijn soms nog) twee zaken die moeilijk te combineren zijn.

Dit ondervond ik zelf al 1985, toen ik, vanuit KIDS-Hasselt, mocht deelnemen aan het “16th International Congress on Education of the Deaf”, dat plaatsvond in Manchester. De opening van het congres vond plaats in het centrum van de stad in een grote schouwburg. Maar...niemand geraakte binnen, want er was een grote betoging van de Britse Dovenorganisaties. De openingstoespraak werd immers gegeven door Dr.House, die pas de eerste implantaties in de Verenigde Staten had uitgevoerd. Na een tijdje mochten de deelnemers wel binnen, maar iedereen moest een sticker opkleven met de woorden “No to cochlear implants”. Dergelijke manifestaties tegen Cochleaire Implantatie hadden niet alleen plaats in het Verenigd Koninkrijk, maar ook in Verenigde Staten, Frankrijk (les sourds en colère) , Nederland en België.

De tijd van de betogingen tegen cochleaire implantatie zijn gelukkig voorbij, meer zelf, het themanummer van hun tijdschrift tracht personen met een cochleaire implantatie ook een plaats aan te bieden in de Dovengemeenschap.

Isabelle Heyerick, interviewde voor het themanummer drie personen: Jan Magry, Filip Verstraete en Leo De Raeve over cochleaire implantatie.

Jan Magry, psycholoog en directeur van de Thuisbegeleidingsdienst Sint-Lievenspoort te Gent, is zelf doof en komt ook uit een doof gezin. Hij vindt het zeer belangrijk dat ouders vooraf goed geïnformeerd worden over CI en dat zij ook contact kunnen nemen met ouders wiens kind al geïmplanteerd is. Er zou volgens Jan Magry ook meer onderzoek moeten komen naar de plaats van gebarentaal in de opvoeding van kinderen met een CI. Daarnaast geeft hij aan dat de huidige dove kinderen met een CI als volwassenen vermoedelijk anders zullen zijn dan de dove volwassenen van nu. We ondervinden toch dagelijks dat de dove kinderen met een CI makkelijker de gesproken en geschreven taal verwerven. Tot slot geeft hij aan dat de inplant stilaan vertrouwd wordt binnen de Dovengemeenschap. Ook dove ouders overwegen geleidelijk aan een CI voor hun doof kind. Bij activiteiten binnen de dovenclubs zie je dan ook de eerste geïmplanteerde kinderen van dove ouders opduiken. Toch blijft de meerderheid van dove ouders nog afwijzend tegenover de ingreep.

Filip Verstraete is adjunct-directeur van Fevlado. Hij is doofgeboren en vader van drie dove kinderen (zonder CI). Voor hem blijft een Cochleaire Inplant een hulpmiddel en zullen dove personen met een CI nooit horende mensen worden. Ook stelt hij binnen de Dovengemeenschap vast dat de visie van vele doven, tegenover cochleaire inplant, veel milder is geworden. Dit komt enerzijds doordat doven meer informatie krijgen over CI en anderzijds doordat de horende wereld meer respect toont voor de Dovencultuur en gebarentaal.

Volgens Filip Verstraete moet er wel dringend meer onderzoek komen naar het sociaal-emotioneel welzijn van een kind met een CI. Vooral medici onderschatten volgens hem het belang van een Dove identiteit. Het is toch voor elk doof kind enorm belangrijk dat het zijn/haar ware identiteit leert kennen en aanvaarden. Filip is er dan ook van overtuigd dat er altijd een Dovengemeenschap, waar in gebarentaal gecommuniceerd wordt, zal blijven bestaan. Cochleaire Implantatie vormt dan ook, volgens Filip, geen bedreiging voor de Dovengemeenschap.

Het interview met **Leo De Raeve**, is volledig te lezen op de website van ONICI, onder de rubriek ONICI/Interviews.

ORATIE PROF. DR. H. KNOORS: “REGULIER BASISONDERWIJS VOOR DOVE KINDEREN: EEN LONKEND PERSPECTIEF?”

Op 24 juni heeft dr. Harry Knoors (48) zijn ambt als bijzonder hoogleraar 'Onderwijs aan en opvoeding van prelinguaal auditief gehandicapten' aan de Katholieke Universiteit Nijmegen aanvaard, door het uitspreken van zijn inaugurele rede. Deze leerstoel Orthopedagogiek is in 1992 ingesteld door Viataal (St.Michielsgestel) om de gevolgen van gehoorproblemen voor de ontwikkeling van kinderen en jongeren te bestuderen. De aandacht gaat naar interventiemethoden, alternatieve mogelijkheden voor communicatie en aanpassingen van de directe omgeving.

In zijn inaugurale rede wijst hij erop dat, ondanks de toegenomen maatschappelijke participatie van dove mensen, het aantal dove kinderen dat regulier (gewoon) basisonderwijs volgt, erg gering blijft.. De Nederlandse cijfers (die overeenkomen met de Belgische cijfers) steken schril af bij die van bijvoorbeeld Angelsaksische landen. Hij gaat ook in op de oorzaken van de Nederlandse terughoudendheid. De toegankelijkheid van de communicatie, de sociale relaties van dove kinderen en hun schoolprestaties komen aan bod. Knoors laat zien dat de terughoudendheid onnodig is en dat regulier (gewoon) basisonderwijs voor veel meer dove kinderen dan tot dusver, een lonkend perspectief kan zijn.

Harry Knoors wijst ook op een eigenaardige evolutie. De herintroductie van gebaren in opvoeding en onderwijs is gelijk gegaan met een revolutionaire ontwikkeling op gebied van hoorrevalidatie, door de zeer snelle opkomst van de cochleaire implantatie. Lange tijd is gedacht dat CI slechts tot beperkte resultaten van geluidswaarneming zo leiden, maar inmiddels staat vast dat vroegtijdige cochleaire implantatie de auditieve waarnemingsmogelijkheden van dove kinderen aanzienlijk kan verbeteren en weten we tevens dat dit bij dove kinderen, zij het lang niet in alle gevallen, kan leiden tot een aanmerkelijke verbetering van hun vaardigheid in het gesproken Nederlands.

Het spanningsveld tussen bilinguaal dovenonderwijs en cochleaire implantatie, zoals Prof. Jan van Dijk in zijn inaugurale rede in 1991 signaleerde, is aanzienlijk geringer geworden. Daarvoor in de plaats dreigt een nieuw spanningsveld te komen, dat tussen het gespecialiseerd dovenonderwijs en het gewone, reguliere onderwijs. De toegenomen communicatieve vaardigheden van dove kinderen, de toegenomen taalvaardigheid, de toegenomen hoormogelijkheden en soms twijfels over de kwaliteit van het dovenonderwijs, brengen steeds meer ouders ertoe, hun dove kind in het gewone (reguliere) onderwijs te plaatsen.

Harry Knoors haalt ook aan dat het volgen van gewoon onderwijs meer risico's inhoudt en dit niet alleen op schools vlak, maar ook op sociaal-emotioneel vlak. Hij ziet een meerwaarde in het groepsgewijs plaatsen van dove kinderen in klassen met horende leeftijdsgenoten. In zo'n klas krijgen alle kinderen les van een reguliere leerkracht en een gespecialiseerde dovenleerkracht.

Wie meer over de ideeën van Prof. Knoors wil weten, moet zeker deelnemen aan de volgende studiedag van ONICI, alwaar hij een presentatie komt geven over: “Inclusie van dove kinderen: uitdaging en bedreiging”. (zie volgende pagina)

De gesproken tekst van zijn oratie kun je downloaden van de website van Viataal:

<http://www.viataal.nl/cocoon/view/downloads/20040623162143750/dr.%20H.%20knoors%20gesproken%20tekst.pdf>

Het boekje met de volledige tekst van de inaugurale rede kun je downloaden van:

<http://www.viataal.nl/cocoon/view/downloads/20040623162143750/dr.%20H.%20Knoors%20inaugurale%20rede.pdf>

STUDIEDAG ONICI
OP DONDERDAG 10 MAART 2005
te Oostmalle (bij Turnhout)

**KINDEREN MET EEN COCHLEAIRE
INPLANT VRAGEN OM BIJSTURING
VAN BEGELEIDING, REVALIDATIE
EN ONDERWIJS AAN DOVEN.
MAAR HOE?**

Iedereen die betrokken is bij de opvoeding, de begeleiding of het onderwijs aan dove kinderen met een Cochleaire Inplant, ondervindt dagelijks dat deze dove kinderen niet meer de dove kinderen van tien jaar geleden zijn. Er worden vorderingen gemaakt die we niet voor mogelijk hielden, maar er duiken ook voortdurend nieuwe vragen op: Maakt het een verschil of kinderen op 10 of op 20 maanden worden geïmplanteerd? Moeten deze kinderen onmiddellijk geïntegreerd worden in het regulier (gewone) onderwijs? Wat is en blijft de taak van het gespecialiseerd onderwijs? Moeten deze kinderen nog gebarentaal leren?

Om op deze en nog meer vragen een antwoord te geven, zijn we verheugd dat wij erin geslaagd zijn om, vier vooraanstaande Professoren in de dovenpedagogiek uit Vlaanderen en Nederland, samen te brengen op deze studiedag. Met name :

-Prof. Dr. Ir. Frans Coninx, Universiteit Keulen, Institut für Audiopädagogik-Solingen; R&D-Viataal-St.Michielsgestel;

-Prof. Dr. Harry Knoors, Diagnostisch Centrum Viataal-St.Michielsgestel, Radboud Universiteit-Nijmegen;

-Prof. Dr. Guido Lichtert, Katholieke Universiteit Leuven, Thuisbegeleidingsdienst "Jonghelinckshof"-Antwerpen en Lessius Hogeschool-Antwerpen;

-Prof. Dr. Gerrit Loots, Vakgroep Orthopsychologie-Vrije Universiteit Brussel.

Daar oplossingen en suggesties niet alleen op universiteiten worden bedacht, maar vaak uit de dagelijkse praktijk ontstaan, komen ook enkele praktijkmensen aan het woord:

-An Evers, logopediste en ouder van 2 kinderen met een CI (VLOK-CI);

-Drs. Elke Huysmans, logopediste Audiologisch Centrum (VUmc), linguïste CI-team Amsterdam en Gezinsbegeleiding Amsterdam (NSDSK);

-Ria Pans, logopediste in het Koninklijk Instituut voor Doven en Spraakgestoorden te Hasselt.

Studiedag:

“KINDEREN MET EEN COCHLEAIRE INPLANT VRAGEN OM BIJSTURING VAN BEGELEIDING, REVALIDATIE EN ONDERWIJS AAN DOVEN. MAAR HOE?”

PROGRAMMA

8.30u: onthaal met koffie

9.00u: **Leo De Raeve:** *“Cochleaire implantatie in Vlaanderen en Nederland: huidige situatie”*

9.30u: **Prof. Dr. Guido Lichtert:** *“Invloed van Cochleaire Implantatie op vroege ouder-kind interactie en het communicatief handelen binnen de gezinscontext”.*

10.10u: **An Evers:** *“Als de communicatie in je gezin even stilstaat”*

10.30u: koffie pauze

11.00u: **Prof. Dr. Ir. Frans Coninx,** *“Als “incidental learning” alleen niet volstaat... opties voor auditief-verbale revalidatie.”.*

11.40u: **Ria Pans:** *“Gehoorrevalidatie bij jonge kinderen met een cochleaire inplant”.*

12.15u: middagmaal

14.00u: **Prof. Dr. Gerrit Loots :** *“Kinderen met een CI bilinguaal opgevoed: van een of/of mentaliteit naar een en/en benadering “*

14.40u: **Drs. Elke Huysmans :** *“Gebarentaal EN/OF* CI' (*schrappen wat niet past): begeleiding van dove kinderen met een CI vanuit een tweetalige visie in de praktijk.”*

15.00u: koffie pauze

15.20u: **Prof. Dr. Harry Knoors:** *“Inclusie van dove kinderen: uitdaging en bedreiging”*

16.00u: **paneldiscussie** met de 4 professoren. Vragen voor dit panel kunnen door alle deelnemers ingestuurd worden (leo.de.raeve@onici.be) tot 10 februari 2005.

16.40: einde

DOELGROEP: *De studiedag richt zich op allen die betrokken of geïnteresseerd zijn in de opvoeding, revalidatie, begeleiding en onderwijs aan kinderen met een cochleaire inplant: ouders, logopedisten, leerkrachten, ambulante(GON)-begeleiders, gezinsbegeleiders, KNO-artsen, psychologen, pedagogen, , wetenschappers, beleidsverantwoordelijken...*

LOCATIE: Provinciaal Vormingscentrum Malle (bij Turnhout)
Smekenstraat 61
2390 Oostmalle (België)
Tel. +32 (0)3 312 8000
Website : <http://www.vormingscentrummalle.be/>

Tevens mogelijkheid tot overnachten aan de prijs van 15 € (zie inschrijvingsformulier).

Deelnameprijs: 65 € (inclusief warme maaltijd en 3 koffiepauzes)

(het deelnemingsformulier is te downloaden van de website van ONICI : <http://www.onici.be>

**WERELDDOVENDAG
2004**



25 september 2004 - Malle (België)



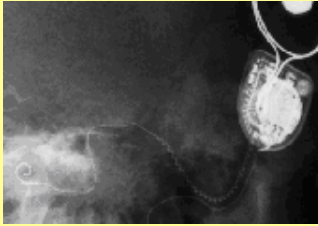
Op 25 september 2004 werd voor de eerste keer de WereldDovenDag (WDD) voor Vlaanderen en Nederland gezamenlijk georganiseerd. Het werd een echte voltrefter, zowel wat betreft het programma als wat betreft het aantal deelnemers. Het Provinciaal Vorminscentrum van Malle was bij momenten echt te klein. Maar liefst 52 organisaties waren aanwezig met een infostand. ONICI was er natuurlijk ook bij. Op een fraaie stand, naast de Vlaamse oudervereniging VLOK-CI, konden geïnteresseerden zich informeren over alles wat met cochleaire implantatie te maken heeft. Velen namen informatiebrochures mee of schreven zich in om de ONICI-Nieuwsbrief in de toekomst te ontvangen. Alleszins een geslaagd initiatief, dat zeker voor herhaling vatbaar is.

Nieuw.....FOLDERS VAN ONICI

ONICI geraakt steeds meer bekend en ook meer instanties (CI-teams, revalidatiecentra, audiologische centra, scholen, ouderverenigingen,...) zijn tevreden met de objectieve en up-to-date informatie die zowel op de website als in de Nieuwsbrief van ONICI ter beschikking wordt gesteld. Regelmatig komen dan ook vragen of ONICI niet over een eenvoudige folder beschikt, die aan geïnteresseerden kan meegegeven worden. Om op deze vraag te voldoen is er nu een folder van ONICI beschikbaar. Instanties die graag over een aantal folders beschikken, kunnen deze aanvragen bij ONICI.

FOLDERS VAN HET FRANSE CI-SYSTEEM “MXM-DIGISONIC” ZIJN NU OOK AAN TE VRAGEN BIJ ONICI

Sinds 20 september 2004 kunnen ook informatiefolders van de Franse firma MXM aangevraagd worden bij ONICI. Hun nieuwe CI-systeem (Digisonic SP) valt bij verschillende Cochleaire Implantcentra in de smaak, wat maakt dat het meer en meer gebruikt wordt. Voor verdere informatie, verwijs ik jullie naar p.14 van de Nieuwsbrief, of naar de website van ONICI.



20 JAAR CI IN BELGIË

STUDIEDAG 2 OKTOBER 2004
TE BRUSSEL

Zaterdag 2 oktober 2004 werd in Brussel een studiedag georganiseerd door het AZ St. augustinus-Antwerpen, Clinique Universitaires Saint-Luc, Brussel en U.C.L., Mont-Godinne-Brussel, naar aanleiding van het twintigjarig bestaan van cochleaire implantaties in België. Het was inderdaad op 12 september 1984 dat Prof. Offeciers en Prof. Gersdorff, de eerste cochleaire implantatie uitvoerde. Ter gelegenheid van deze feestviering was het kruin van de Europese NKO-artsen in Brussel aanwezig om de laatste evoluties inzake implantaties mede te delen. Alhoewel in de meeste presentaties aangehaald werd dat cochleaire implantatie een multidisciplinaire aangelegenheid is, werden 13 van de 15 presentaties naar voren gebracht door artsen. Het was dus de ideale gelegenheid om op de hoogte gebracht te worden van de recentste medische ontwikkelingen, maar aan revalidatie of ouders werd nauwelijks aandacht besteed.

Wij zullen dan ook nu wat dieper ingaan op een aantal in het oog springende presentaties.

Dr. A. Kral (Hamburg) en Dr. A. Giraud (Parijs) gingen uitgebreid in op de plasticiteit van de hersenen. Dr. Kral toonde aan dat er een gevoelige periode is voor implantatie. Tussen 6 maanden en 2 jaar (uitlopend tot 4 jaar) zijn in de hersenen dendrieten en synapsen op een veelvuldige en complexe manier aanwezig. Daarna komt er meer structuur in de hersenen en verdwijnen er een aantal. M.a.w. er is een gevoelige periode en een cochleaire implantatie gebeurd best voor de leeftijd van 2 jaar (ten laatste op de leeftijd van 4 jaar).

Dr. Giraud toonde, aan de hand van PAT-scans, aan dat bij doofgeboren volwassenen de auditieve centra van de hersenen zijn ingepalmd door visuele centra. Vandaar dat een CI voor hen een uiterst beperkt effect oplevert. Tevens kwam zij (via PAT-scans) tot de conclusie dat bij doofgeworden CI-patiënten, de fonologische (spraakklanken) processen in de hersenen op een andere lokalisatie plaatsvinden dan bij horenden (niet in de Wernicke-regio). De semantische procesvorming (betekenis geven) had wel in dezelfde (meer visuele) regio plaats, maar de zone was wel kleiner. Via training en ook via bilaterale implantatie zou semantische procesvorming kunnen verbeteren en zou de regio in de hersenen ook vergroten.

Dr. J. Casselman (Brugge) gaf op een zeer boeiende manier uitleg over de huidige stand van zaken betreffende beeldvorming. Hij toonde aan dat bij selectie van CI-patiënten zowel CT-scan als MRI noodzakelijk zijn om een goed beeld te krijgen van het slakkenhuis en de gehoorzenuw. Tevens liet hij ons kennismaken met de laatste snuffjes inzake driedimensionale beeldvorming en wees hij erop dat deze manier van beeldvorming ons nog meer gedetailleerde info zal geven om zowel cochleaire implantatie als hersenstamimplantatie beter en preciezer uit te voeren. Dat de voorbije jaren de voorwaarden voor CI grondig zijn veranderd werden benadrukt door **Dr. N. Deggouj (Brussel)**. Waar in de jaren '90 alleen dove personen in aanmerking kwamen die nauwelijks iets met hun hoorapparaten konden waarnemen, zien we dat voor doofgeworden volwassenen nu meestal een minimum gehoorverlies van slechts 85 dB vereist wordt en dat de spraakverstaanbaarheid bij 60 dB minder dan 40% moet bedragen. Ook bij kinderen wordt nu stilaan de grens van 85-90 dB gehanteerd. Deze verschuiving gaan we waarschijnlijk ook terugvinden in de nieuwe reglementering voor terugbetaling van CI in België. (die eerstdaags te verwachten is) **Dr. P. Galloo (RIZIV, België)** gaf aan dat de selectiecriteria zullen aangepast en strikter zullen gecontroleerd worden. Hij maakte zich ook zorgen over het toenemend aantal implantatiecentra in België (al meer dan 15) en over de veelvuldige vervangingen van de spraakprocessor na 3 jaar. (wat mogelijk is binnen de huidige reglementering). Je kan dus vermoeden dat er op dit vlak aanpassingen zullen gebeuren in de nabije toekomst. De eigen bijdrage voor de patiënt zal vermoedelijk ook in de nabijheid komen van de eigen bijdrage op digitale hoorapparaten. En tot slot stelde hij zich ook vragen bij het toenemend aantal implantaties bij personen ouder dan 75 jaar.

Deze bijdrage van Dr. Galloo uit België was één van de drie bijdragen over “management van cochleaire implantatie”. Naast de situatie in België werd door **Dr. E. Mylanus** (Nijmegen) de situatie in Nederland en door Dr. G. O’Donoghue (Nottingham) het Engelse systeem besproken. Wat Nederland betreft vinden wij ook in de presentatie van Dr. Mylanus weer een bevestiging van wat reeds eerder in de Nieuwsbrief werd beschreven: namelijk: Nederland was één van de pioniers op vlak van CI, maar heeft nadien een achterstand opgelopen. Gelukkig zijn sinds 2004 (en tot 2008) zeven centra in Nederland erkend om implantaties uit te voeren, zodat de lange wachtlijst nu wel snel zal verdwijnen.

Dr. O’Donoghue liet ons eerst even nadenken over de grote individuele verschillen in Europa en hoopte dat CI toch niet beperkt zou blijven tot de rijkere landen. Daarnaast gaf hij een overzicht van het toenemend aantal implantaties in Groot-Brittannië; Zo zijn er in 2004 al 330 kinderen en 220 volwassenen geïmplant. Tot slot sprak hij zijn bezorgdheid uit over de opvolging van CI-patiënten. Iemand die een CI krijgt moet blijvend opgevolgd worden, en hiervoor is onvoldoende geld voorzien. Hij verwacht dan ook op dit vlak problemen in de toekomst.

Zelf vind ik de toestand in België soms ook schrijnend, want er is nauwelijks een extra budget voorzien voor de begeleiding en opvolging (wat in Nederland en Groot-Brittannië wel het geval is). Er is dan ook geen multidisciplinaire opvolging vanuit de CI-teams. Ouders van CI-kinderen en volwassen CI-gebruikers moeten maar beroep doen op de bestaande begeleidende instanties. Sommige van deze instanties hebben echter onvoldoende kennis, anderen hebben wel de kennis maar krijgen geen extra middelen. Het gevolg is dan ook dat sommige CI-gebruikers geen begeleiding meer (kunnen) krijgen, alhoewel ze er dringend behoefte aan hebben. Misschien is het dan wel zinvoller om enkele CI’s minder te implanteren, maar degene die geïmplant zijn wel goed te begeleiden en op te volgen.

Zoals je kan lezen was de studiedag “20 jaar CI in België” alleszins een boeiende studiedag, met hoogstaande presentaties die heel wat stof tot nadenken gaven.



20th INTERNATIONAL CONGRESS ON EDUCATION OF THE DEAF VAN 17-20 JULI 2005

in het MECC te MAASTRICHT

Het “20th International Congress on Education of the Deaf (ICED) is een gezamenlijk initiatief vanuit drie instituten: de David-Hirsch-Schüle uit Aken (D), het Koninklijk Instituut voor Doven en Spraakgestoorden uit Hasselt (B) en Viataal uit St.Michielsgestel (NL). Het is 20 jaar geleden dat een dergelijk congres nog in Europa heeft plaatsgevonden. Het congres is onderverdeeld in 6 grote thema’s: Neonatal screening and early intervention; New technology in auditory and visual communication; Sign language and Deaf Culture; Language and literacy and Mental health and deafness. Het is duidelijk dat Cochleaire Implantatie een belangrijke rol zal spelen in het thema ‘New technology’. Meer informatie is terug te vinden op de website <http://www.iced2005.org>.

- Voor degenen die niet kunnen deelnemen aan het congres zou ik toch aanraden om even alle “precongres activiteiten” op zondag 17 juli, even te doorlopen. Zo organiseert de firma Med-el een precongres over “Hearing Implants, Education and rehabilitation: a true synergy” (meer informatie te bekomen bij Patrick D’Haese: p.dhaese@medel.com) en biedt Advanced Bionics enkele presentaties aan onder de titel: “Enhancing language acquisition in deaf children” (meer informatie is te bekomen bij Louisa Booth: louisa.b@advancedbionics.com). Daarnaast zijn er nog een 10-tal workshops rond diverse onderwerpen. (zie website <http://www.iced2005.org>)

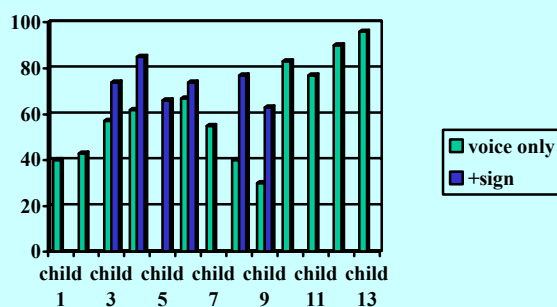
SIGN AND SPEECH IN LANGUAGE OF DEAF CHILDREN WITH COCHLEAR IMPLANTS

door PROF. DR. PATRICIA SPENCER

Het centrum voor tweetalig dovenonderwijs 't Signaal vzw (Kasterlinden-Brussel) in samenwerking met de Vakgroep Orthopsychologie van de Vrije Universiteit Brussel organiseerden op 10 september 2004 in Brussel een studiedag over "omgaan met dove baby's en peuters". In de voormiddag gaven twee internationaal gewaardeerde academici met een jarenlange praktijk- en onderzoekservaring (Prof. Dr. Jerome Schein en Prof. Dr. Patricia Spencer) hun visie op opvoeding van jonge, dove kinderen.

Prof. Dr. Jerome Schein, werkzaam aan de New York University en de University of Alberta-Canada, gaf een presentatie onder de titel "leren een dove volwassene te zijn". Hij legde hierin vooral de nadruk op het belang van gebarentaal en Dovencultuur voor de volwassen dove.

Prof. Dr. Patricia Spencer, 22 jaar gewerkt in de gezinsbegeleiding aan Gallaudet University (USA) en sinds kort op pensioen, gaf een presentatie specifiek over de taalontwikkeling van kinderen met een cochleaire inplant. Het was een zeer boeiende presentatie, waarvan we toch wel de belangrijkste informatie met jullie willen delen. In haar inleiding gaf zij een opsomming van "voorspellers van de gesproken taalontwikkeling bij kinderen met een cochleaire inplant". Zij gaf aan dat niet alleen medisch-technische zaken (chirurg, CI-systeem, fitting, spraakverwerkingsstrategie, elektroden,...) de resultaten met een CI fel beïnvloeden, maar dat vooral de leeftijd bij implantatie van zeer groot belang is. Zij gaf aan dat bij doofgeboren kinderen een CI best voor de leeftijd van 2 jaar geplaatst wordt, en best niet meer na de leeftijd van 5 jaar. Daarnaast toonde zij, met onderzoeksresultaten aan, dat ook de medewerking van de ouders en voldoende aanbod van gesproken taal een invloed kunnen hebben op de resultaten. Vervolgens wees zij op het feit dat 30-40% van de dove kinderen een bijkomende handicap (mentaal, visueel, ASS, ADHD,...) of leerstoornis (dyslexie, dyspraxie,...) hebben en dat deze een grote negatieve invloed hebben op de resultaten. Tot slot toonde Patricia Spencer de resultaten van een eigen onderzoek. Zij onderzocht 13 kinderen 3 jaar na CI en kwam tot de conclusie dat de woordenschat van deze kinderen erg gunstig was geëvolueerd. De passieve woordenschat van de helft van deze kinderen kwam al in de nabijheid van horende kinderen van die leeftijd. De hoogste scores vond zij bij de jongst geïmplanteerden en bij degenen die voorafgaand aan de CI ook auditieve informatie hadden binnengekregen via hun hoorapparaten. Daarnaast kwam zij ook tot de conclusie dat de zinsbouw van praktisch geen enkel CI-kind op het niveau van een normaalhorend kind was. Op dit vlak blijven dus problemen bestaan en dit zal waarschijnlijk ook zijn weerslag hebben op het begrijpend lezen.



Grafiek 2: passieve woordenschat 3 jaar na CI bij kinderen die oraal(groen) of simultaan (blauw) communiceren.

Tot slot ging zij in haar onderzoek kijken of de gebruikte communicatie-code (alleen spreken of ook gebaren) invloed had op de passieve woordenschat en kwam tot een belangrijke conclusie (zie grafiek 2): de hoogste scores werden bereikt door kinderen die louter oraal worden opgevoed, maar ook de laagste scores vinden we in die groep. Daartegenover zien we dat kinderen bij wie simultane communicatie (spreken en gebaren) wordt gebruikt, zich meestal in de

Orale communicatie houdt dus meer risico's in en vraagt dan ook om een goede multidisciplinaire begeleiding. Zelf is zij een voorstanster van Simultane Communicatie (spreken en ondersteunen met gebaren) omdat je op die manier weinig verkeerd kan doen en het kind in de loop der ontwikkeling zelf wel zal aangeven of het meer of minder gebaren nodig heeft.

COCHLEAR PERSBERICHTEN



Cochlear heeft, per 1 juli 2004, de firma Newmedic, die verantwoordelijk was voor de verdeling en ondersteuning van de Cochlear producten in de Benelux, overgenomen. De naam van de nieuwe firma wordt **Cochlear Benelux**. Zij zijn nu gehuisvestigd in hetzelfde gebouw als het Cochlear Research en Training Centre te Mechelen (België).

- **Bijna 60000 doven over de hele wereld dragen een implantaat van Cochlear.** Dit is een zeer grote groep, waarvan er sommigen al langere tijd geïmplanteerd zijn. Van degenen die al 15 jaar hun inplant (Cochlear CI22M) dragen, functioneert nog steeds 96.9% bij de volwassenen en 92.5% bij de kinderen. Van het huidige systeem (Cochlear CI24R), dat vijf jaar geleden werd geïntroduceerd functioneert drie jaar later nog 99.8% bij de volwassenen en 99.2% bij de kinderen nog goed.
- Cochlear garandeert ook dat het levenslang blijft zorg dragen voor zijn patiënten. Zo is het voor de **Nucleus 22-dragers** (geïmplanteerd tot 1998) nu ook mogelijk om over te schakelen naar de oorhanger **Esprit 3G**. Uit onderzoek blijkt dat 88% van de patiënten een vergelijkbare of betere spraakverstaanbaarheid bereiken met de Esprit 3G in vergelijking met de vroegere Esprit 22.
- De firma Cochlear brengt om de twee maanden een "**Nucleus Report**" uit. Het is een soort Nieuwsbrief bedoeld voor professionelen. Jaarlijks brengt Cochlear ook een "**Technical White paper**" uit. Dit is een bundel met resultaten van onderzoek op verschillende domeinen van CI. Het "Cochlear Collaborative Research Report 2004" omvat o.a. artikels over: Spraakverwerking; Fitting methoden; Neurale Respons Telemetry; Electro-Acoustische studies; bilaterale en bimodale studies. Zowel de 'Nucleus Reports' als de 'Technical White Papers' kun je downloaden via website van Cochlear als je jezelf eerst registreert via 'Professional login'.
- Het Cochlear Training and Education Centre (**C-TEC**) in Mechelen (Belgium) organiseert bijscholingscursussen voor professionelen rond specifieke topics zoals: Neurale Respons Telemetry, fitting van bilaterale patiënten, selectiecriteria vandaag en morgen, ... Maar er wordt ook een basiscursus (Foundation Course) van drie dagen georganiseerd, waarin je zowel op theoretisch (NRT, Spraakverwerkingsstrategieën, Auditieve training,...) als op praktisch vlak (hoe kan ik controleren of de CI werkt, hoe moet ik een FM-systeem aansluiten, welke revalidatiematerialen bestaan er,...) een massa informatie kan vergaren. Het is een echte aanrader voor audiologen, logopedisten, gezinsbegeleiders,... Een overzicht van alle C-TCE-activiteiten vind je op: <http://www.cochlearamericas.com/Professional/1035.asp>.

Voor meer informatie, kun terecht op de website van Cochlear: <http://www.cochlear.com> of kun je contact opnemen met:

Cochlear Benelux
Schaliënhoevedreef 20 gebouw I
B-2800 Mechelen
België
Tel. +32 (0)15 362877
Fax. +32 (0)15 362870
Email: benelux@cochlear.be

Inhoud van dit persbericht werd ter beschikking gesteld door Cochlear-Benelux. ONICI is dus niet inhoudelijk verantwoordelijk.

MED-EL PERSBERICHTEN



Een doofgeboren kindje van vier maanden kreeg in het Universitair Ziekenhuis van Würzburg (Duitsland) een cochleaire implant. Hij is hiermee het jongste doofgeboren kindje met een CI. Hij werd geïmplanteerd met het Med-el Combi 40+ implantaat, omwille van de dunne ceramische behuizing (< 4mm) van het inwendige deel.

- Na de aankondiging van de nieuwe inwendige elektrode “**de PULSARci¹⁰⁰ cochleaire implant**” op het Europese Pediatrische CI-congres van Genève, werd het product nu wereldwijd gelanceerd en gepromoot. De Comprehensive Diagnostic Toolkit (CDT) voor de PULSARci¹⁰⁰ wordt het complete werkinstrument voor elke professioneel wat betreft research, technisch en biologisch onderzoek en voor de interpretatie van de responsen van de auditieve zenuw. (ART).
- Ruim 500 personen wereldwijd dragen **bilateraal** (aan beide oren) **een MED-EL implantaat**. De eerste onderzoeksresultaten tonen vooral een verbetering op vlak van richtinghoren en spraakverstaan in stilte en bij omgevingslawaai. De meeste bilateraal geïmplanteerde volwassenen noemen het geluid wat zij nu ontvangen natuurlijker, rijker en duidelijker. Op de website van Med-el (<http://www.medel.com>) vind je onder de rubriek ‘Advanced Topics’ een uitgebreid informatiepakket over ‘bilaterale implantaties’.
- De **PULSARci¹⁰⁰ cochleaire implant**” vormt geen probleem bij MRI-beelvorming van 0.2, 1.0 en 1.5 Tesla. Het interne magneet moet dus, voorafgaand aan een MRI-scan niet verwijderd worden. (wel nog niet veilig de eerste 6 maanden na de implantatie).
- Het Combi 40+ systeem (dat gebruikt wordt sinds 2001) toont na 30 maanden een **betrouwbaarheid** van 100% bij volwassenen en 99.89% bij kinderen. De Pulsar ci¹⁰⁰, een verbeterde versie van de Combi 40+, wordt nog maar gebruikt van mei 2004. Het voorbije half jaar is er nog geen enkel intern probleem vastgesteld.
- Med-el is een firma die zich niet enkel richt op Cochleaire implantaten, maar ook op Implanterbare Middenoor Toestellen (**Vibrant Soundbridge**) en op **Electro-Acoustische Stimulatie** (=combinatie van een gewoon hoortoestel met een cochleaire implant).
- Med-el stelt ook heel wat **informatie ter beschikking aan ouders en professionelen**. Via de rubriek ‘resources’ en vervolgens ‘download information material’, kan zowel basisinformatie als specifieke informatie in verschillende Europese talen gedownload worden. Ook geven zij twee maal per jaar een Newsletter uit “Listen, Hear”, gericht aan leerkrachten en therapeuten. De “Med-el Newsletter for teachers & therapists” wordt steeds geschreven door Geoff Plant.

Voor meer informatie, kunt u terecht op de website van MED-EL: <http://www.MEDEL.com> of kunt u contact opnemen met:

Veranneman bvba

Hans Van Bever

Ravenstein Galerij 37

1000 Brussel, België

Tel.: +32(0)25126737

Email: h.vanbever@veranneman-audio.be

Veenhuis Medical Audio BV

A.G. van Dijk

Ouverturelaan 2 (postbus 108)

2800 AC Gouda, Nederland

Tel. +31(0)182683800 Fax. +31(0)182683826

Email: avandijk@veenhuis.nl

of met de hoofdzetel MED-EL Innsbruck

HQ Patrick D’Haese

Fürstenstrasse 77A

6020 Innsbruck, Oostenrijk

e-mail patrick.dhaese@medel.com

Inhoud van dit persbericht werd ter beschikking gesteld door de firma MED-EL. ONICI is dus niet inhoudelijk verantwoordelijk.

ADVANCED BIONICS PERSBERICHTEN



Zoals reeds in vorige Nieuwsbrief werd gemeld, maakt de Amerikaanse firma Advanced Bionics., sinds dit jaar deel uit van de grotere groep **Boston Scientific Corporation**. Zij blijven hun eigen naam behouden, maar hebben op die manier meer financiële mogelijkheden. Bij het lezen van onderstaande persberichten zal het opvallen dat er de laatste maanden enorm geïnvesteerd werd in het toegankelijk maken van alle producten voor ouders en professionelen. Er werden dan ook talloze brochures en folders samengesteld.

- Het **HiResolution Bionic Ear system**, bestaande uit het HiRes 90K implantaat en de HiRes Auria achter-het-oor Processor, die stilaan wereldwijd meer en meer verspreid geraakt. De Auria beschikt sinds juli 2004 ook over een aansluiting voor ringleiding (T-stand) naast de reeds bestaande audio-uitgang voor o.a. FM-apparatuur. De achter-het-oor processor kan aangepast worden aan de noden van peuter, kind of volwassene. Hij maakt gebruik van eigen herlaadbare PowerCel batterijen, die tot 1000 keer kunnen opgeladen worden, waardoor ze bijna 4 jaar meegaan.
- De Amerikaanse FDA (Food and Drags Administration) ging op 17 augustus 2004 akkoord met de verklaring van Advanced Bionics dat hun huidig inwendig deel (HiRes 90K) **veilig is voor MRI-beeldvorming** van 0.3 Tesla en 1.5 Tesla.
- Sinds 24 augustus 2004 beschikt de Amerikaanse website van Advanced Bionics (<http://www.bionicear.com>) over een **aparte rubriek voor CI-gebruikers**. Hierin wordt o.a. informatie gegeven over: onderhoud van een CI, wat te doen bij een probleem, tips voor maximaal horen, laatste productinformatie, persoonlijke ervaringen van CI-gebruikers en een overzicht van toekomstige studiedagen en activiteiten.
- Advanced Bionics geeft ook een zeer interessante nieuwsbrief uit, "**Loud & Clear**" genaamd. De publicaties zijn vooral gericht op onderwijs en revalidatie. Je kan alle reeds verschenen nummers van "Loud en Clear" downloaden:
http://www.bionicear.com/support/betterliving/jfp_loudclear.asp
- **Voor ouders** van (mogelijke) CI-kinderen zijn prachtige (Engelstalige) brochures ontwikkeld over: Welke verwachtingen moeten we hebben van een CI?; Fasen in de auditieve ontwikkeling; hoe communiceren met kinderen met een CI; Integreren van geluid in het dagelijks leven. **Voor leerkrachten** zijn er brochures ontwikkeld over: Het gebruik van FM-apparatuur bij een kind met een CI; Hoe auditieve vorderingen vaststellen; Het belang van goede akoestiek in het klaslokaal; Hoe dagelijks het CI-systeem controleren en zelf eenvoudige problemen oplossen,... Deze "**Tools for Schools**" zijn in handige brochures neergeschreven. Alle bovenstaande folders en brochures zijn te downloaden via de Amerikaanse website van Advanced Bionics: http://www.bionicear.com/support/betterliving/jfp_child_tools.asp

Voor meer informatie, kunt u terecht op de website <http://www.bionicear-europe.com> of kunt u contact opnemen met:

Mala Soccalingame

Clinical Specialist

Antwerpen-België

Tel +32(0)498 10 26 69

Email: malas@abionics.fr

Boudewijn S. Zomer

Area Manager Noord Europa

Td Diemen-Nederland

Tel +31(0)206001918

Email: boudewijnz@abionics.fr

Inhoud van dit persbericht werd ter beschikking gesteld door Advanced Bionics Europe. ONICI is dus niet inhoudelijk verantwoordelijk.

LABORATOIRES MXM - PERSBERICHTEN



Wij zijn zeer verheugd jullie informatie te kunnen aanbieden van het cochleair implantaat DIGISONIC[®] ontwikkeld door de firma MXM Technologies Médicales, kortweg MXM. MXM, waarvan het research- en productiecentrum in Zuid-Frankrijk (Antibes) gevestigd is, heeft 20 jaar ervaring in medische implantaten, met name cochleaire implantaten, hersenstam-implantaten voor ernstig gehoorgestoorden en ooglenimplantaten voor ooglenvertroebeling (of ‘cataract’).

Daarenboven is MXM Technologies Médicales een ‘neurostimulator’ aan het op punt stellen. Deze implanteerbare neurostimulator, die een ‘afgeleide’ is van het cochleair implantaat, zal beiderzijds verlamde patiënten toelaten opnieuw te bewegen en te lopen! Het cochleair implantaat DIGISONIC[®] wordt geïmplanteerd sinds 1992, in België sinds 1998. Het nieuwste cochleair implantaat, de Digisonic SP, is een enorm succes en wordt ook in België meer en meer gebruikt.

- Het MXM implantaat wordt in Frankrijk in 21 CI-centra gebruikt. Er zijn al **2300 personen** mee geïmplanteerd in Europa, voornamelijk Frankrijk, Duitsland, Groot-Brittannië, Spanje, Italië, Griekenland, Polen en België. In Nederland wordt het nog niet gebruikt. Buiten Europa wordt Digisonic ook geïmplanteerd van Afrika tot het Verre Oosten zoals China en Japan. Het Digisonic Cochleair Inplant wordt in België verdeeld door de firma **Pharma Support uit Aalst** (zie onderstaand adres)
- MXM lanceerde in **2004 de Digisonic SP**, bestaande uit het Digisonic SP implantaat en de Digi SP (of voor kleine kinderen Digi SP’K) achter-het-oor spraakprocessor. Voor heel jonge kinderen vanaf de leeftijd van 6 maanden, bestaat een speciale, ultra kleine achter-het-oor processor die veel kleiner is dan een conventioneel gehoorapparaat. Vanaf de leeftijd van 3 jaar kan deze ultra kleine achter-het-oor processor zonder enige meerkost ingeruild worden voor een achter-het-oor processor, die de afmetingen heeft van een ‘klassiek’ gehoorapparaat. Het implantaat maakt gebruik van de meest recente computertechnologie om elektrische signalen over te brengen naar de elektroden en biedt ook de mogelijkheid om aan zeer hoge snelheid te stimuleren. Het intern deel, dat 20 elektroden bevat, is enorm toekomst gericht ontwikkeld, zodat het ook voor nieuwere versies van het uitwendige deel zal kunnen gebruikt worden. Op het interne deel wordt 10 jaar garantie gegeven.
- **De Digi SP’K** kan aangepast worden aan de noden van peuter of kleuter. Hierbij wordt de (oplaadbare) batterij losgekoppeld van de oorhanger, en afzonderlijk met een klip op de kledij bevestigd. Grotere kinderen en volwassenen komen gemiddeld 8 dagen toe met de twee kleine (niet oplaadbare) batterijen.
- De Digisonic achter-het-oor toestellen beschikken over **twee microfoons** (één unidirectionele microfoon voor spraakverstaanbaarheid in een rustige omgeving en één omnidirectionele die ook alle omgevingsgeluiden capteert), **vier programma’s**, **een eenvoudige aansluiting voor FM-apparatuur, zonder schoentje of snoertjes**. Tevens beschikken alle toestellen over een verklikkerlichtje, dat de werking (of storing) van het apparaat weergeeft.

Voor meer informatie, kunt u terecht op de website <http://www.mxmlab.com> of <http://www.digisonic-pharmasupport.com> of kunt u contact opnemen met :

de Belgische verdeler of rechtstreeks met de Product Specialist Elke Claeys
Pharma Support tel. +32 (0)477871705
Capucienelaan 49 Email: elkeclaeys@yahoo.com
9300 Aalst (België)
Tel +32 (0)53767620
Email: info@digisonic-pharmasupport.com

Inhoud van dit persbericht werd ter beschikking gesteld door Pharma Support. ONICI is dus niet inhoudelijk verantwoordelijk.

NOG ENKELE INTERESSANTE WEETJES

- De Ear Foundation (Nottingham) is betrokken bij de organisatie van twee interessante studiedagen:
 - Vrijdag 4 maart 2005 organiseren zij in Nottingham een studiedag over **“Cochleaire Implantaties bij kinderen jonger dan één jaar”**.
 - Vrijdag 13 en zaterdag 14 mei 2005 organiseren zij in Londen een Europees congres over **“Deaf and Hearing Impaired Children in Europe 2005** . Zij hopen dat zoveel mogelijk doven-organisaties uit Europa in staat zijn om aan dit congres deel te nemen. Cochleaire implantatie zal ook op dit congres een belangrijke plaats innemen. Meer informatie van beide congressen is te vinden op de website van ONICI, onder de rubriek ‘studiedagen/congressen’ en vervolgens ‘andere studiedagen’.
- Bij onze Franstalige collega’s uit Wallonië is een nieuwe vereniging opgericht voor volwassen CI-gebruikers. De vereniging noemt **EDIC** (Entraide des Implantés Cochléaires) . Voor meer informatie stuur je best een email naar edicasbl@hotmail.com .
- In Nederland is een nieuw internetforum opgezet voor jongeren met een CI. Zij willen op deze manier het lotgenotencontact onder CI-gebruikers vergroten. Het forum is bereikbaar op: <http://www.ci-lotgenotenforum.tk>
- Vanuit het Qeswhic-project (een Europees project waar we reeds in de vorige Nieuwsbrief zijn op ingegaan) zijn weer twee nieuwe interessante informatiebundels ontwikkeld: Lespakket 10 over “Interdisciplinary Approaches, Co-operation and Counseling” en lespakket 11 over “Assessment Methods and Results”. Je kan ze gratis downloaden van hun website <http://www.lehn-acad.net> .
- **Oudervereniging VLOK-CI** beschikt sinds kort over een **eigen website** <http://www.VLOK-CI.be> Hij is nu nog in opbouw, maar zal na Nieuwjaar volledig klaar zijn.
- De website van ONICI (<http://www.onici.be>) **wordt voortdurend aangepast**. Heb je hem recent nog bezocht. Kijk ook eens naar de rubriek links, waar verwezen wordt naar andere websites (in binnen- en buitenland) die boeiende informatie bevatten over cochleaire implantatie.

Stuur gerust deze “ONICI-NIEUWSBRIEF” naar andere geïnteresseerden. Ook zij kunnen hem aanvragen op de website <http://www.onici.be> (rubriek Nieuwsbrief/Brochures)

Verantwoordelijke uitgever:

ONICI
Leo De Raeve
Waardstraat 9
3520 Zonhoven
België
Tel +32 (0)11 816854
FAX +32 (0)11 816854
Email info@onici.be
<http://www.onici.be>



BTW: BE 0773 304 685
HRH: 108 891
Rek: 979-3710250-05